

Korgil tomtägarförening
c/o Linder

Sillvägen 2
760 49 HERRÄNG

Grönområdesplan för fastigheten Korgil 1:3.

Föreliggande grönområdesplan över skogsmarken på Korgil 1:3 gäller för tiden 2027 - 2036. Fastigheten ligger i Norrtälje kommun och är belägen några kilometer väster om Herräng ca 15 min bilresa norr om Hallstavik.

Fastighetens målsättning

Det övergripande målet med förenings skogsinnehav är att tillgodose behov av områden för närrekreation och bevarande av befintliga natur- och kulturmiljövärden. På Korgil 1:3 finns goda möjligheter att fortsätta skapa mycket fina varierande skogsmiljöer för samfällighetens medlemmar och naturens mångfald. Ett arbete som föreningen nu på god väg med genom att frihugga fler ädellövträd, gamla tallar och genom utglesning av gran i de norra delarna av fastigheten (Holmsudden) och längs Korgilvägen.

Rekreativsmål

Det är svårt att ge en generell beskrivning på vad som kännetecknar den perfekta skogen i anslutning till ett tomtområde. En rekreationsskog har med fördel en variation av trädslag i olika ålder och gärna med en större andel lövträd och tall. Värdet av upplevelsen anses också öka med trädens ålder och med minskande stamantal samt att det finns stor andel lövträd. Området bör också utgöra en rik livsmiljö för områdets växt- och djurliv, erbjuda möjligheter för bär- och svampplockning och ge skydd mot insyn, vind och luftföroreningar. Därför bör man bruka skogen småskaligt och endast i nödfall avverka större sammanhängande ytor.

Skötselstrategi

Inom skogsområdena bör skogsskötseln vara aktiv men ytterst varsam och följa grönområdesplanen. Stora förändringar av skogen bör undvikas och inriktningen bör vara att alltid använda skonsamma avverkningsmetoder för att minimera eventuella markskador. Vid stormfällningar tas färskt barrvirke bort som överstiger 5m³/ha. Skogsskötseln bör anpassas efter hur skogen används av föreningens medlemmar och ha som mål att vara funktionell för så många de olika brukargrupperna som möjligt.

Med tanke på detta och vad som åtgärdats tidigare föreslår jag följande åtgärder.

Avdelningsbeskrivning

Beskrivning av avdelningar med långsiktig målsättning och förslag till åtgärder i c:a 10 år:

Avd 1. Ett bestånd som gallrades före förra planperioden och som idag har fint friställda gamla lövträd och gamla tallar. I beståndet finns också ett tiotal mycket gamla ekar som ska visas stor hänsyn vid alla åtgärder i området. Då utförd avverkning koncentrerats till gran har avdelningen nu hög andel ädellöv- och lövträd av asp och björk. Ett mycket värdefullt område med höga naturvärden kopplade till de gamla ekarna och gamla grova träd av andra träddarter. Nu har uppslag av asp och björk vuxit upp i luckor tillsammans med en del gran- och tallplantor.

Åtgärd: Återkommande utglesning av uppslag från asp och björk minst två ggr under planperioden. Unga ekar prioriteras men tallplantor bör gynnas i luckor där de har möjlighet att ingå i kommande generation gamla grova träd.

Avd 1b. Ett smalt område med gles ädellövskog. Gallrades samtidigt som ovanstående och är delvis klassificerat som Nyckelbiotop.

Åtgärd: Aspsly kan med fördel röjas över hela ytan men spar utvecklingsbara stammar i luckor samt fina uppslag av rönn och ek.

Avd 2. Ädellövsbestånd med inslag av barrträd och ordinärt löv som asp, björk, sälg och hägg. Södra delen av avdelningen är kraftigt utglesad och gamla träd och ädellöv har friställts. Området drabbades efter 2019 av angrepp från barkborrar och en stor andel av granarna är nu avverkade och utkörda.

Åtgärd: Återkommande röjning (vartannat till var tredje år) för att förhindra återväxt av gran, asp och björk nu i hela området. Röj samtidigt fram utvecklingsbara unga ekar, askar eller tallplantor i luckor. Gynna sälg och rönn som är mycket värdefulla arter för insekter och fåglar. Nya vindfällan eller döda träd lämnas hela eller i delar på marken.

Avd 3. Ett mindre strandnära skogsområde med blandskog. Avdelningen utgör skydd för nordliga vindar men tallar och ekar bör frihuggas från gran och ordinära lövträd som björk och asp.

Åtgärd: Plockhuggning runt gamla tallar och senvuxna ekar så att deras kronor inte hämmas av andra träd. Röj och gallra fram lämpliga unga lövträd i kantzonen så att de kan utvecklas till friska träd tåliga för vind. Gynna enbuskar och rönn.

Avd 4. Ädelövs-kog med grova gamla ekar och inslag av björk och grov asp. I området finns också ett mindre alkärr. Alkärren bör lämnas orörda då trädens rötter stabiliserar marken, bromsar markvatten och tar upp näringsämnen på väg ut i havet.

Åtgärd: Då området tidigare gallrats omsorgsfullt behövs inga avverkningsåtgärder denna period. Vid röjning bör livskraftiga unga ekar, askar och lönn väljas ut och gynnas för framtida skoglig kontinuitet. Små granplantor och asp-sly röjs bort regelbundet. Uppslag av hassel formas genom röjning till avgränsade buketter. Vindfällan eller träd som dör bör lämnas i området då död ved särskilt från lövträd är mycket viktig för många svampar och insekter. Stående döda träd kan fällas om de utgör en säkerhetsrisk.

Avd 5. Glest bestånd med tallar av skärgårdskaraktär. Ljust och genomsiktligt område med fina promenadstigar. I södra delen finns ett mindre antal vindfällan som till viss del hindrar framkomlighet i området.

Åtgärd: Vid skogsvårdsåtgärder välj att spara utvecklingsbara och kompletterande (för viltbetet) unga tallar och tallplantor att gynna i kommande åtgärder. Dessa tillsammans med enstaka lövträd bör få säkerställa ett framtida trädbestånd i området. Gynna sedan även rönn, oxel och ekplantor på samma sätt. De relativt stora vindfällan som finns kan kapas i mindre bitar för framkomlighet. De kan med fördel lämnas på platsen till nytta för tickor, lavar och insekter (fåglar).

Avd 6. En parkliknande lövträdsdominerad avdelning som glesats ur med fin frihuggning av ekar, grova lövträd och gamla tallar. Fin röjning i brynen har utförts vilket gynnar sol- och värmeföredragande insekter och kärllväxter.

Åtgärd: För att bibehålla den ljusa öppna skogen intill föreningsstugan och ången med fotbollsplan och lekplats, bör årsskott av gran och asp fortsatt röjas bort regelbundet. Unga ekar, tallplantor och årsskott av ädellöv som lönn och ask ska sparas vid röjning i avdelningen. Hassel röjs till avgränsade buketter.

Avd 7. Föreningsstugan med intilliggande tomtmark, lekplats och grill.

Avd 8. Ett litet område med gamla senvuxna ekar som trängs av tätt intill växande långa granar. Ett flertal av granarna är nu avverkade endast ett fåtal finns kvar. I brynet mot ången har också viss utglesning av gran och asp skett.

Åtgärd: Frihugg om möjligt de gamla ekarna från gran som växer in i kronorna. Røj hasseln till buketter och gynna i första hand gammal hassel med stora socklar.

Avd 9. Ett litet område hållmarkstallskog omgärdat av tomtmark. Flera grova aspar har fallit i området och det finns enstaka granar i hållmarken som beskuggar och konkurrerar med de senvuxna tallarna.

Åtgärd: Tallar som hotas av konkurrerande gran eller lövträd frihuggs. Enstaka stam av gran kan lämnas på marken då de är relativt kläna. Kapa gärna i kortare längder för snabbare torkprocess av stammarna. Grupper med unga tallar kan försiktigt glesas ur till 2,5 – 3 m förband. Inga övriga gallringsåtgärder inom planperioden.

Avd 10. Den långsamt igenväxande ängsmarken Västermyran.

Här kan utvecklingsbara lövträd fortsatt gynnas och unga granplantor röjas bort. Det uppslag av sälgbuskage som finns idag bör sparas för att gynna biologisk mångfald. De kan dock avgränsas till önskad storlek och utbredning. Solbelysta gläntor är tillsammans med sälg mycket viktiga för fjärilar och andra pollinerande insekter. Långsamt kan en gles lövskog skapas om ängen inte längre kan hävdas genom bete eller slätter.

Avd 11. Ett blandskogsbestånd med mycket gran och gamla tallar. Området är tidigare sannolikt använt för skogsbete. Beståndet har blivit mer oregelbundet och lyckligt då flera stora stormfällan tagits bort. Det ger också en inblick i hur det kan sett ut före granens intåg. I södra delen går den väldigt gamla skogsvägen mot Vallmars gård. Där intill finns nu flera stora döda granar och gamla träd med behov av frihuggning. Bitvis är den unga granskogen i området mycket tät och svårframkomlig.

Åtgärd: De gamla tallarna bör frihuggas från konkurrerande träd som växer in i deras kronor och beskuggar stammen. Grova lövträd frihuggs likaså. Grupper med unga granar röjs till 2,5 – 3 m förband och medelålders gran glesas ut helt och hållet. Alternativ 2: Avverka i stort sett alla granar utom unga träd i luckor med en höjd av 2 till 3 meter. (En liknande åtgärd som utförts i avd 19.)

Avd 12. Ett naturskogsliknande blandskogsbestånd längs föreningens södra gräns. Ett fuktigare grandominerat parti ligger centralt i området. Genom hela avdelningen har en fin promenadstig iordningställts. Området är lätt kuperat och på höjderna dominerar tall, enbuskar, rönn och asp. I svackorna växer gran, björk och asp. I västra delen har försiktig frihuggning av tall och lövträd utförts.

Åtgärd: I området krävs inga nya åtgärder under denna planperiod men för att behålla en ljus och luftig skog för promenader och bärplockning kan frihuggning av tallar och grova lövträd göras längs stigen. Lämna kvar någon eller några stockar av bortgallrade träd på marken. Små snabbväxande granar som växer under gamla lövträd och tallar kan röjas bort.

Avd 13. Hällmarksmosaik med berghällar och produktiva svackor i södra delen. Senvuxna tallar med skärgårdskaraktär på lavrika hållar och mellan dem finns små mosseliknande områden med skvatram. I södra delen är svackorna större och där växer täta grupper med gran, björk och asp. Frihuggning av tallar och lövträd längs Korgilvägen har skett med fint resultat.

Åtgärd: Gärna inom planperioden glesa ur täta grupper med unga tallar, spara de grövsta och ta bort något mindre än hälften. I de produktiva svackorna röj eller gallra bort de klenaste träden av både gran och lövträd. En del av stammarna, gärna lövträd, kan med fördel lämnas på marken.

Avd 14. Blandskogsbestånd med stor andel lövträd och begynnande naturskogskaraktär. Marken i området är fuktig och delar av området mycket blött under vinterhalvåret. Här finns möjligheten att skapa ett ännu mer lövdominerat olikåldrigt bestånd med grova lövträd och död ved till stor nytta för hackspettar, insekter och senare andra fågelarter.

Åtgärd: För att öka lövandelen röj bort plantor och unga granar med en diameter upp till ca 15 cm som växer tätt intill lövträden. Längs Korgilvägen kan ett mindre antal höga granar avverkas för att få ner mer solljus på vägen och inte riskera framtida vindfällan. Vid röjning gynna hassel och i de blöta partierna klibbal och säl. Lämna gärna några högstubbar av lövträd vilket gynnar biologisk mångfald. Redan död ved lämnas på marken och ska ej köras över men kan flyttas för framkomlighet. Åtgärder bör utföras vid tjäle eller efter perioder av torka för att minimera påverkan på den mjuka marken. Viktigt att lägga rikligt med ris i tänkta körvägar om maskiner används.

Avd 15. Norr om Korgilvägen vid infarten till samfälligheten finns ett område med berghällar och flera olika trädslag. Där växer tall, gran, ek, asp, björk, rönn och enbuskar. Ekarna och enbuskarna tyder på att området historiskt varit glest och kanske nyttjats för skogsbete. Viss utglesning längs vägen har skett vintern 2025.

Åtgärd: För att behålla det ljusa glesa beståndet och att fortsatt gynna enbuskar, rönn, ekar och gamla tallar bör unga granar och granplantor röjas bort. Någon eller några medelålders tallar kan tas bort, där de växer aningen tätt eller nära varandra, för att förbättra förutsättningar med vatten och annan konkurrens för kvarstående tallar. Död ved sparas på valda ställen, gärna liggandes på grund av närheten till vägen.

Avd 16. Ett område med flera mycket gamla tallar, en hel del gran och täta lövträdsgrupper i fuktigare partier. Längs vägen i norr har utglesning av gran skett vilket gynnar de nu fritt stående träden. Flera gångstigar finns i området. I fuktiga områden växer säl som är ett mycket viktigt trädslag för insekterna på våren och biologisk mångfald under hela trädets livstid.

Åtgärd: Vid alla åtgärder ska de gamla tallarna gynnas. Granar och lövträd som konkurrerar med dem bör röjas bort. Vid gallring och röjning bland lövträden ska lönn och säl gynnas före asp. Någon eller några avverkade stamdelar lämnas med fördel på vald plats på marken. Stigar rensas från avverkningsrester.

Avd 17. En talldominerad avdelning med många senvuxna gamla tallar på hällmarken i norra delen. Där finns också gott om blåbär och lingon. Söder om gångstigen mellan Löjan och Sillvägen är marken frisk och andelen med lövträd och granar är större. Ett fint bestånd för promenad och bärplockning som nu förtätas av inväxande gran i de blötare svackorna. Längs Korgilvägen står enstaka nu frihuggna mycket grova tallar.

Åtgärd: Beståndet behöver inte prioriteras under första delen denna planperiod. I senare delen kan dock åtgärder som gynnar gamla tallar, ek, grova lövträd av andra arter, säl och rönn behöva utföras. Utglesning och röjning bör till största delen bestå av gran och asp men trädslagsblandningen bör till viss del bevaras. Grupper med unga tallar glesas försiktigt ut till 3 - 4 m förband om så inte redan skett. Fallna eller stående döda träd lämnas kvar i området.

Avd 18. Strandnära område med övervägande lövträd och buskar. Nära vattnet växer klibbal, björk och sälg. På fastare mark finns ädellövträd som ask och enstaka lönn.

Åtgärd: Gallra lövträden så att kronorna kan bre ut sig. Vid röjning spar fritt stående exemplar av unga askar, björk och lönn. Røj bort granplantor men gynna enbuskar om de etablerar sig. Spar små grupper med tätare sly av sälg och hägg för fåglar och insekter vid vattnet. I strandzonen kan även glest stående stammar av klibbal röjas fram men kan också lämnas för fri utveckling. Träden stabiliserar marken, saktar ner markvatten och hjälper till med den viktiga filtreringen innan vattnet når viken.

Avd 19. En lövrik avdelning med stor andel ädellöv. I området avverkades i stort sett alla granar vintern 2025. Lövträden kommer de närmaste åren nyttja utrymmet och den större tillgången på vatten och näring till att bre ut sina kronor. Markfloran blir livskraftigare och tätare. I strandzonen har i stort lämnats orörd.

Åtgärd: Inga åtgärder behövs nu men i slutet av perioden för planen kan det behövas röjas i nytt uppslag av löv och eventuella granplantor. Detta kan bli aktuellt tidigare i strandzonen som lämnats orörd vid nu utförd åtgärd.

Avd 20. Holmsudden. På uddens nordliga spets har föreningen fina badklippor och sandstrand. Där intill växer knotiga senvuxna skärgårdstallar och enbuskar och små rönnar. Området undantogs klokt vid åtgärderna utförda 2025. Fortsätt att bevaka och röja bort gran som hotar att växa in i tallarnas kronor eller beskuggar deras stam. Om något träd dör eller faller lämna det kvar på vald plats i området.

Avd 21: Öster om Idvägen. Här har nu de gamla träden gynnas och tall och ek är frihuggna från konkurrerande granar. Tall och ek är stadiga träd som tål vind och därför lämpliga för smala avdelningar. I områdets fuktiga partier växer klibbal, sälg och björk.

Åtgärd: Fortsätt att gynna de gamla träden. Unga tallar, lönn, enbuskar och rönn kan sparas när röjning behövs om några år. Lämna gärna de fuktiga partierna orörda om inte gran etablerat sig. Lämna gärna fallna stammar på marken.

Allmänt

Många delar av området är mycket bördiga, där växer granar snabbt upp i luckor och under andra träd. För att behålla den glesa skärgårdskaraktären och de höga naturvärdena i utglesande avdelningarna och den ljusa luftiga skogen för rekreation och utblick över havet bör föreningen vara uppmärksam på detta. I avdelning 12 finns ett väl etablerat granbestånd som man dock bör bevara för variation och mångfald. Man ska också tänka på att små täta grupper av unga granar utgör skydd för både fåglar och smådjur, vilka också förhöjer rekreations- och naturvärdet i området. Enstaka döda träd som fallit omkull kan med fördel sparas för att öka naturvärdet. Döda stående träd likaså förutsatt att de inte utgör någon säkerhetsrisk.

Avdelning 1 (och 1b) är till stora delar nyckelbiotopsklassificerad vilket betyder att det finns extra höga naturvärden att ta hänsyn till. Därför ska samråd med Skogsstyrelsen ske enligt 12 kap 6 § miljöbalken inför alla skogsvårdsåtgärder i området.

Frihugga är att avlägsna träd som växer tätt intill stammen eller växer in i kronan på värdefulla äldre ofta grova träd. Ca 1 m runtom trädets krona bör det vara fritt från andra träd. Det är ofta lövträd (ex. ek och asp) och tallar som trängs på detta sätt av andra träd.

Plockhuggning är att hugga bort enstaka utvalda träd jämnt fördelat över ett bestånd. Detta görs för att göra små luckor där en ny generation träd kan gro och för att skapa mer gynnsam miljö för sparade stammar. Bortgallrade träd bör vara av olika ålder.

Uppstamning över tiden tappar alla trädslag naturligt en del av sina grenar. Vill man själv välja vilka grenar och på vilka träd kan man försiktigt såga bort några grenvarv nära stammen. Det är då viktigt att inte skada tillväxtzonen (kragen) närmast stammen men samtidigt inte lämna för lång grenstump kvar. Det tar då längre tid för trädet att valla över (läka) såret och man ökar risken för att röta ska tränga in.

Sly är definitionen på okontrollerat uppslag av främst asp och björk. Slyet ska inte vara grövre än att man kan avlägsna med röjsåg. En största diameter på ungefär 5 cm. *Det kan finnas andra definitioner av sly men de grundar sig på andra riktlinjer än naturvårdande åtgärder eller skogsskötsel för produktion.*

På Skogsstyrelsens vägnar
Katrine Andersson, Skogskonsulent